

روند صلح

آیا پیش زمینه های صلح با طالبان فراهم شده است؟

قبل از هر چیز باید گفت در حوزه سیاسی هیچ مقصد و غایت ثابتی دیده نمی شود اما هنر مند سیاسی آنست که کثرت را بوحدت و جنگ را از طریق مذاکره به صلح مبدل نماید، اظهار نظر رئیس جمهور کرزی در مورد مذاکره غیر رسمی با گروه طالبان افغان و تأیید مقامات بلند پایه دولت ایالات متحده امریکا بر این روند و سر انجام بیان موضع پاکستان مبنی بر نقش کلیدی داشتن در مساله صلح، که این خود میتواند اعترافی باشد در به راه اندازی و رهبری عملیات تروریستی در افغانستان والی چگونه ممکن است تا این حد دولتی از نفوذ خود به واداشتن طالبها برای شرکت به روند صلح و به ثمر رسیدن آن برای خود نقش کلیدی قایل باشد؟

واضحست دولت پاکستان که راه اندازی و رهبری عملیات تروریستی را در دست دارد میتواند در فراهم نمودن زمینه صلح دارای نقش کلیدی باشد و اینهم ناگفته پیداست که اگر تا چند روز قبل پاکستانی ها از این توان خود در زمینه صلح به قاطعیت سخن نمی گفتند به این خاطر بوده که خواسته اند از ادامه جنگ تا جائیکه ممکن بوده باشد استفاده ببرند و به آن وسعت و عمق بیشتری بخشند، زیرا پیش بین بوده و میدانسته اند که ناگذیری روزی موضوع صلح پیش کشیده خواهد شد، در آنوقت برای گرفتن امتیازات مادی و سیاسی می باید دست بالا را داشته باشند، خلاصه بیان نقش کلیدی پاکستانی ها در راه ایجاد صلح در واقعیت امر دارای پیام دوگانه است :

۱ - رهبران پاکستانی میخواهند به دولت امریکا و دولت های درگیر جنگ افغانستان برسانند که بیشتر از هر کس و هر جای دیگر مساله رسیدن به صلح در افغانستان در حیطه صلاحیت آن دولت بوده ولی هیچ چیز بی قیمت نیست و می باید روی پرداخت قیمت مذاکره صورت گیرد.

۲ - اینکه حکومت پاکستان میگوید ما حاضریم برای صورت گرفتن مذاکره و به ثمر رسیدن صلح با طالبان تسهیلات فراهم نمائیم در حقیقت امر یکنوع چراغ سبزدادن و توافق برای آغاز مذاکره است یعنی منبع دیگر خروج قوای خارجی به عنوان پیش شرط مذاکره چندان مطرح نیست.

در ظاهر امر مذاکره بر سر مساله صلح با طالبان که ابتکار رئیس جمهور کرزی گفته میشود و دنبال نمودن وظایف پیش برد آن به « شورای عالی صلح » هفتاد عضوی بریاست برهان الدین ربانی محول شده است ولی در پشت پرده و در واقعیت امر این دولت پاکستان و دولت ایالات متحده امریکا هستند که اثر بخشی اساسی را در مسایل صلح به عهده دارند، همچنان اگر در این روند شانس موفقیت دیده شود در قدم های بعدی ضرورتاً با تشکیل یک کنفرانس بین المللی تصامیم لازم گرفته خواهد شد، چون قضیه تروریسم و جنگ در افغانستان بیک مساله بین المللی مبدل شده است.

اینکه در حال حاضر تا چه حد عزم و اراده برای فرو نشاندن عملیات تروریستی و آغاز مذاکره برای رسیدن به صلح فراهم گردیده است میخواهم ذیلاً نکته وار به آن اشاره نمایم .
اوضاع داخلی پاکستان :

* - اگر در مدت نه سال ادامه جنگ طالبان تحت رهبری نظامی های پاکستان برای یک بخش محدودی نفع سرشاری ببار آورده است اما از سوی دیگر اکثریت قاطع مردم فقیر پاکستان بوضع اقتصادی فلاکتباری مواجه گردیده زیرا عملیات تروریستی طالبان پاکستانی و القاعده چنان حالت بی امنیتی و رشوه ستانی را در کشور پاکستان بوجود آورده که هزاران سرمایه دار بزرگ سرمایه های شان را از کشور خارج نموده و دانشمندان نیز از آن کشور راه فرار را در پیش گرفته اند، از همه بدتر سیلاب های اخیر میلیونها انسان فقیر را از سرپناهی شب و لقمه نان خشک شان محروم ساخته است.

* - سیل بنیاد گرایی مذهبی و جنگهای فرقه ای در سراسر کشور پاکستان به اوج انفجاری خود رسیده چنانکه درین شب و روز وسایل ارتباط جمعی جهان از برخورد های بسیار خونین و آتش افروزی ها در شهر هژده میلیونی کراچی خیر میدهند که از کنترل دولت خارج گردیده است.

* - اختلافات قومی و منطقوی در بعضی نقاط پاکستان مثل بلوچستان طوری تشدید گردیده که گهگاه منجر به برخورد های مسلحانه میان مردم و حکومت پاکستان میگردد.

* - عملیات طیارات بدون پیلوت امریکا و درین روزها سهم گرفتن هلی کوپترهای امریکائی برای سرکوب تروریستها در خاک پاکستان که منجر به قتل دو سرباز پاکستانی شد، گرچه اخطار حکومت پاکستان را به همراه داشت و حکومت پاکستان به طالبها اجازه داد که ده ها تانکر نفت رسانی امریکائی ها را به آتش بکشند. اما امریکائی ها

بدون اعتنا به احتجاج دولت مذکور کماکان به عملیات هوایی خود به مناطق پایگاهی تروریستها در خاک پاکستان ادامه دادند که این مساله آن اعتبار و حیثیتی را که ذمام داران پاکستانی به طمطراق میگفتند به هیچ قدرتی اجازه نمیدهم فضای امنیتی ما را مورد تجاوز قرار دهد، کاملاً از میان برد و مردم پاکستان شاید دریافته خواهند بود که داشتن بم اتمی هم با قیمت گزاف در برابر قدرت های بزرگ چندان کار ساز و بدر خور نیست .
اوضاع پاکستان از لحاظ خارجی:

* - دولت پاکستان بوضاحت می بیند که دولت هند به عنوان دشمن یا دستکم رقیب با درپیش گرفتن سیاست دیموکراتیک در داخل و روابط مسالمت آمیز با همه کشورهای جهان بسرعت بی نظیری پله های ترقی و انکشاف را در ساحات مختلف تجارتي - اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی می پیماید، تا جائیکه در پرتو اینگونه روابط مثبت به سود طرفین توانسته توجه همه جهانیان را بخود جلب نموده و از جمله اخیراً با خرید شصت پروند طیارات پیشرفته و غیره از انگلستان موفق گردیده روبات خود را با آنکشور هرچه بیشتر مستحکم سازد. ولی پاکستان بالعکس به غیر از تروریست پروری و تروریست فرستادن بکشورهای جهان، چیزی مهم در زمینه های تجارتي و اقتصادی برای معامله کردن و داد و ستد در بازار جهان ندارد.

* - از دولت چین به عنوان دومین حامی پاکستان نامبرده میشود، که آنهم باگرفتن قرار داد استخراج مس لوگر و چشم داشت به قرار داد استخراج معادن آهن حاجی گک و منابع سرشار طبیعی دیگر در افغانستان که کلاً به ارزش سه هزار میلیارد دالر تخمین زده شده، توجه آنکشور و کشورهای دیگر جهان را بسوی خود جلب کرده و همه را داشته تا هرچه زودتر امنیت در افغانستان برقرار گردد که بتوانند در آنجا به سرمایه گذاری و بهره برداری بپردازند.

خلاصه این بررسی از اوضاع پاکستان بخوبی نشان میدهد که اگر بزودی در زنگی مردم فقیر آنجا قدری بهبود بعمل نیاید وضع وخیم موجود بزودی منجر به جنگ داخلی شده آنکشور را به سوی تجزیه خواهد کشاند.

از جانب دیگر بر اساس ستراتیژی جدید امریکا که قرار است در سال ۲۰۱۱ خروج تدریجی قوایش را از افغانستان آغاز نماید ولی تا قبل از آن طبعاً میخواد علامات موفقیت آمیز را بلاثر ستراتیژی مذکور بمردم امریکا و جهان نشان دهد بخصوص درین شب وروز که انتخابات میان دوره ای و بعداً انتخابات اعضای کنگره و ریاست جمهوری نیز پیش روست لذا بدون تردید ظاهر شدن علامات پیروزی در جنگ افغانستان در مبارزات انتخاباتی به نفع حزب دیموکرات امریکا بسیار تأثیر گذار خواهد بود، بهمین نسبت حزب دیموکرات و رئیس جمهور اوباما سعی و تلاش دارند تا هر طور شده، دولت پاکستان را راضی وادارند که علیه آن گروه های طالبان که حاضر به مذاکره و راه حل صلح آمیز با دولت افغانستان نیستند با قاطعیت بالای شان فشار وارد نماید تا در پروسه صلح از خود توافق نشان دهند، بنابراین درین روزها بر سر این مساله داد و ستد میان حکومت امریکا و پاکستان آغاز شده و معلوم میشود که با هم به توافق رسیده اند که نشانه های آنرا از سوی امریکا به قبول دادن سلاح به پاکستان به ارزش دو میلیارد دالر و در حدود هفت میلیارد دالر کمک ها در بخش های اقتصادی و پروژه های ساختمانی مثل برق بند وانهارو غیره میتوان متذکر شد.

از جانب پاکستان هم برای اولین بار دیده میشود که عملیات نظامی علیه سرکوب گروه جلال الدین حقانی که وابسته سازمان القاعده شناخته شده به راه افتیده و همچنان به سازمان سی ای ای اجازه داده شده است که به فعالیتهای خود جهت شناسائی پناه گاه های سران و منابع ومخفی گاه های گروه های تروریستی دست باز داشته باشند. البته تلاشهای امریکا محدود به افغانستان و پاکستان نشده بلکه خواسته با دادن امتیاز تا سیس پایپ لاین انتقال گاز کشور ترکمنستان به پاکستان و هند از طریق خاک افغانستان به شرکت گاز پروم روسیه عملاً روسیه را در این داد و ستد منطوقی سهیم نموده مساله صلح و فراهم کردن شرایط پایان بخشیدن به عملیات تروریستی را از دوسه جانبه به چند جانبه واز سطح منطقه به سطح جهانی کشیده و به شانس موفقیت در این زمینه بیفزاید.

رئیس جمهور کرزی نیز برای تسریع بخشیدن به موفقیت روند صلح از پادشاه عربستان سعودی خواسته که از نفوذ خویش بالای طالبان استفاده نماید، آنچه به عنوان یک مشکل دیدخل در بی ثباتی افغانستان که تاهنوز موضع آن روشن نیست از حکومت ایران میتوان نام برد ولی برغم سیاست خصمانه حکومت ایران با امریکا هرگاه جریان صلح بصورت درست پیش برود سرانجام حکومت ایران نیز خود را ناگزیر خواهد دید به پروسه صلح مذکور بیبوند، لذا از فاکتها و دادهای که ذکر آن رفت میتوان پیش بینی نمود که در ظرف دو سه سال آینده مردم افغانستان شاهد پایان گرفتن جنگ و تامین امنیت خواهند بود.

پایان

د پائو شمیره: له ۲ تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولی